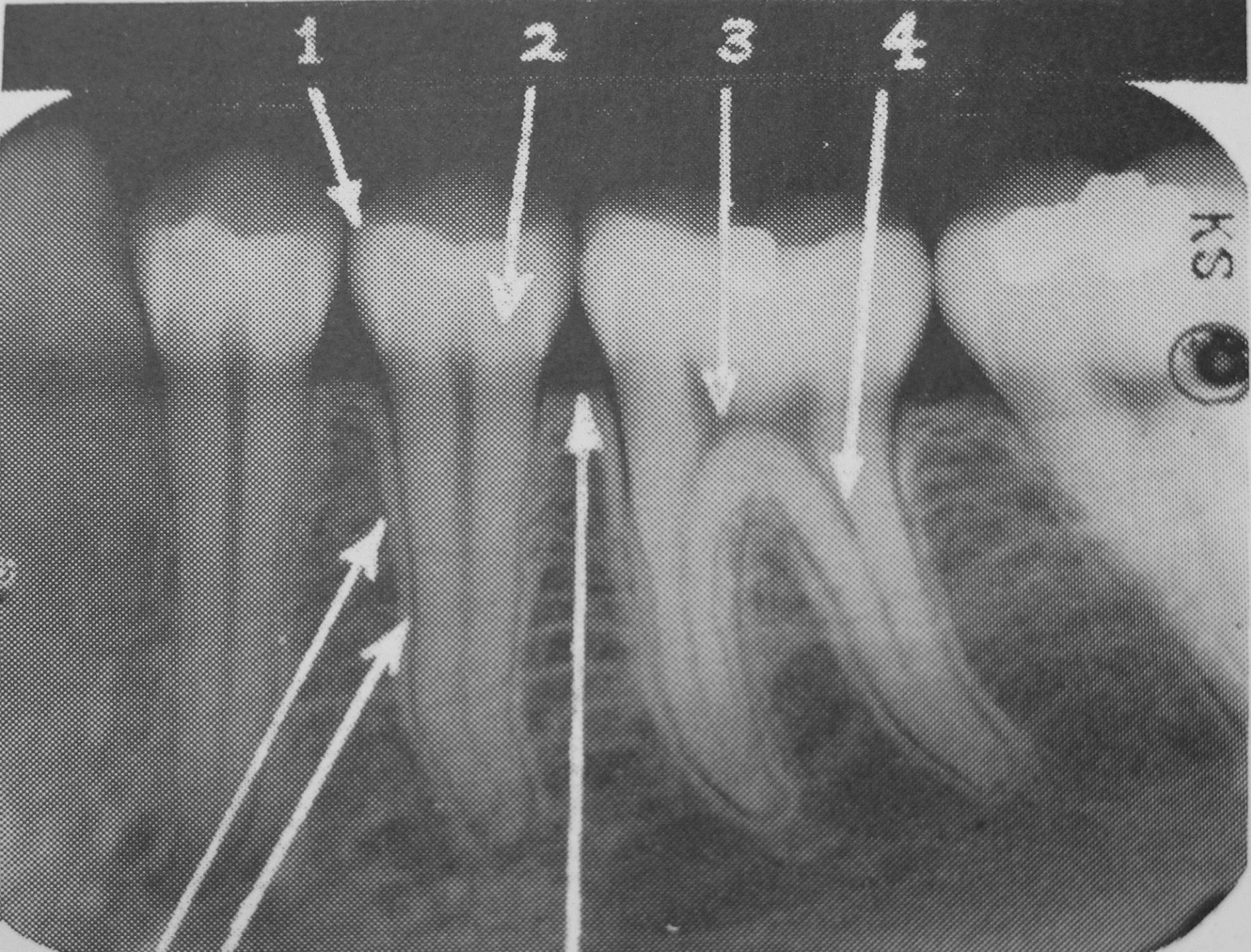

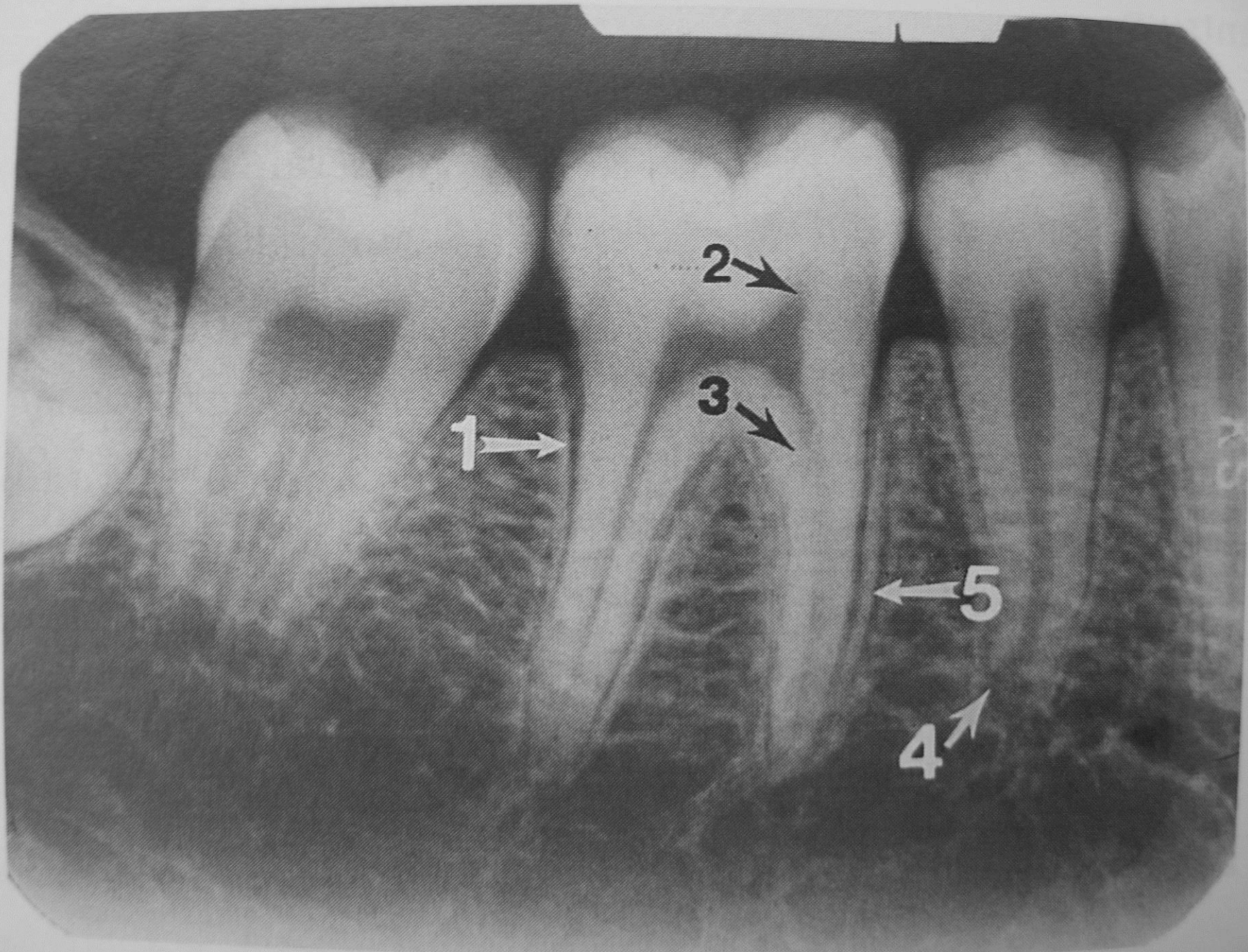
RTG PRIKAZ PERIAPIKALNIH PROCESA

studentsko predavanje VI semestar

Prof.dr.sc. Ivan Krolo
Katedra za opću i dentalnu radiologiju
Stomatološki fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

- Akute apical abscess
- Acute apical periodontitis
- Apical cyst
- Apical granuloma
- Chronic apical abscess
- Chronic apical periodontitis
- Osteitis condensans
- Fistula
- Hypercementosis
- Lamina dura

Radiologijska dijagnostika periapikalnih procesa

- Lamina dura-uloga u analizi RTG
- Periodontalni (membrana) prostor
- Akutni upalni procesi
- Kronični

LAMINA DURA

- Oštro ocrtana tamna linija u alveolarnom grebenu oko korjena zuba, kao i oko bifurkacijske i trifurkacijske zone
- Resorpcija L.D. kod periapikalnih bolesti oko apeksa korjena

Radiologijski znakovi

- Prekid kontinuiteta
- Zadebljanje
- Gubitak inteziteta

Periapikalni procesi

- Akutni: sa značajnim simptomima boli i otoka
- Kronični: bez simptoma ili minimalni

RENTGENOGRAM

- Ne daje informaciju o vitalnosti zuba osim u slučaju prethodne endodontske terapije
- Širenje upalnog procesa prikazuje se rentgenološki tek nakon koštane reakcije (nakon nekoliko dana)
- Očita periapikalna lezija opisuje se radiološki kao “moguće” ili “vjerojatno” žarište upale

Nema lamine dure oko vrha korjena

Acute apical periodontitis-AAP

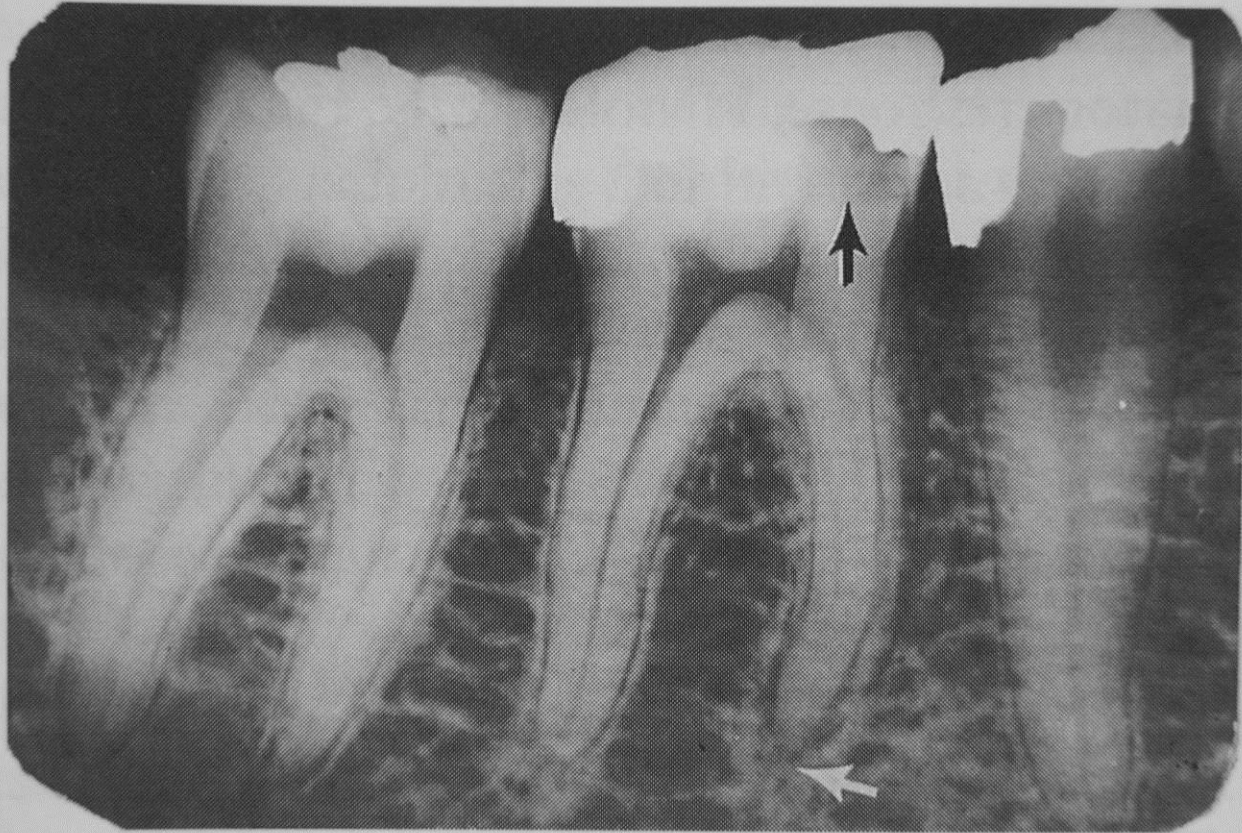
- Upalni odgovor apikalnog periodontalnog ligamenta na pulpalnu iritaciju, p. upalu, p. nekrozu, korjenskog kanala ili na traumatu, te na karijes
- RTG:
  - normalni periodontalni prostor i LD
  - Umjereno prošireni periodontalni prostor periapikalno uz očuvanu LD

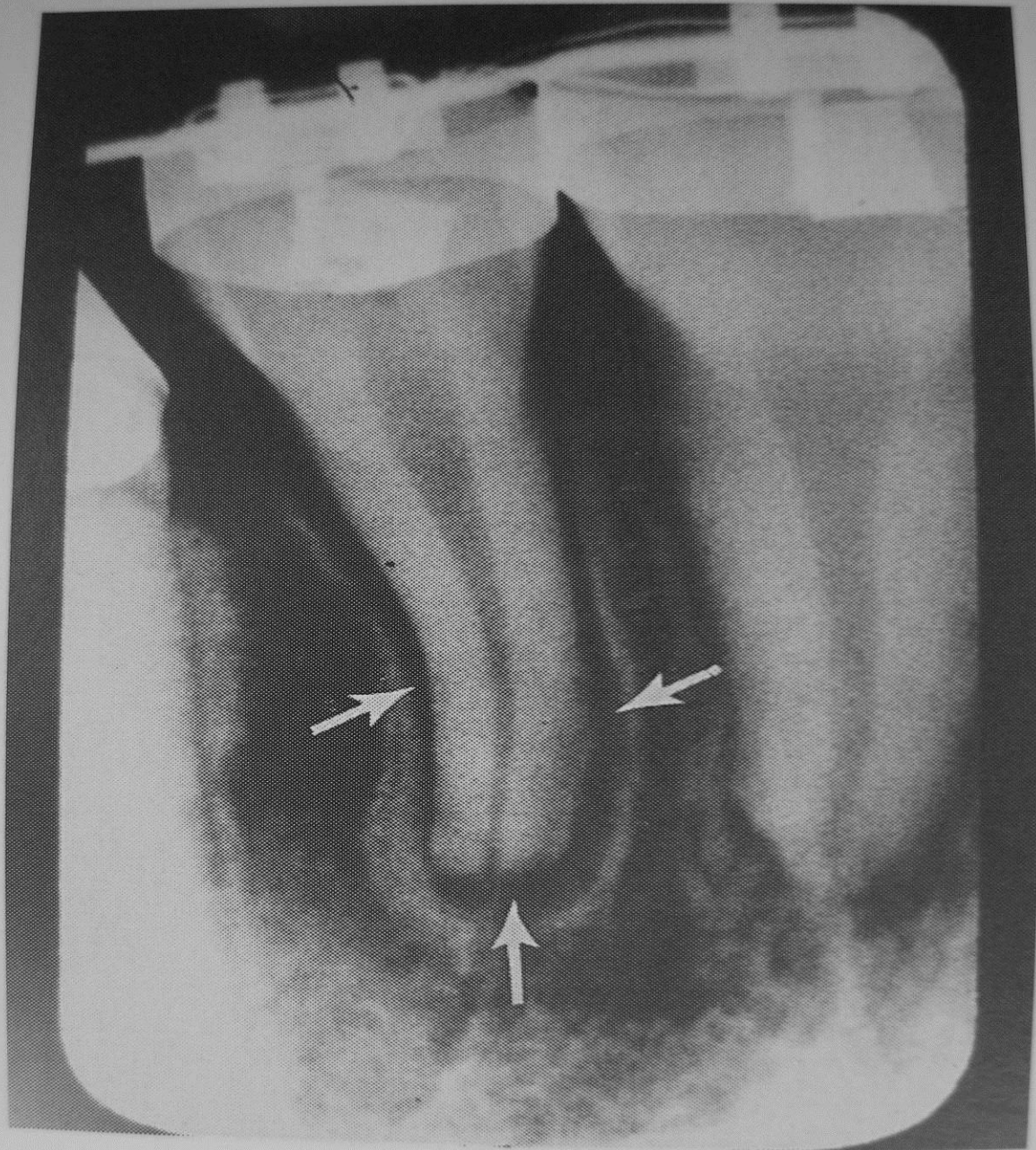
AAP zadebljnje periodontalnog prostora

Acute apikal abscess-AAA

- Klinički jaka bol, otok, perkusija +
- nekroza pulpe, supuracija
- RTG: 10 dana
- upala periodontalne membrane, proširenje periodontalnog prostora, širenje u kost, demineralizacija kosti, može prijeći u kronični ili granulom

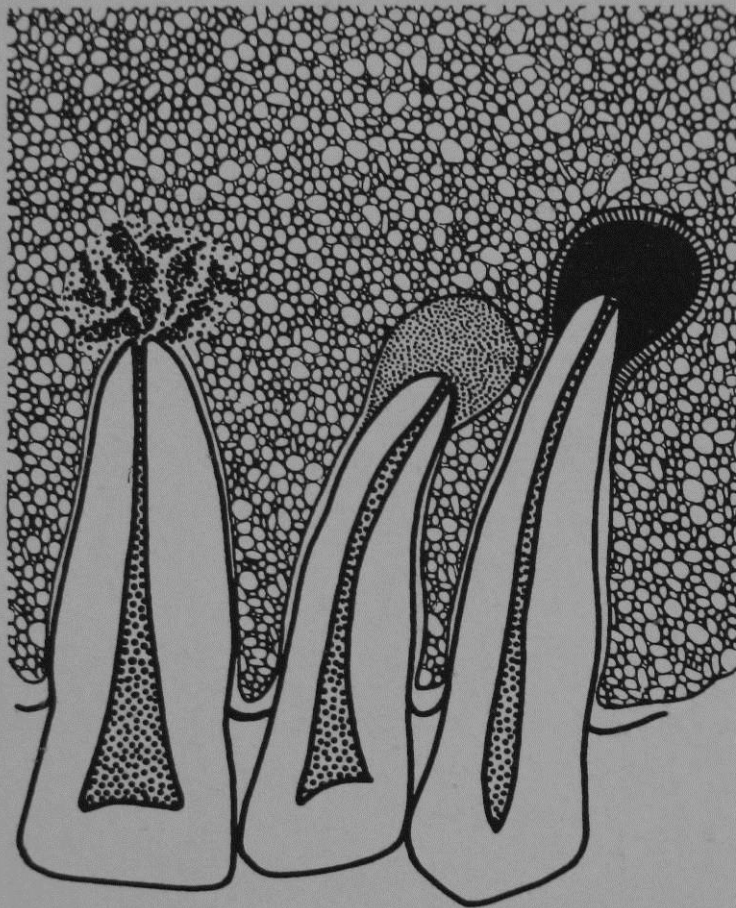

Chronic apical (periapical) periodontitis

- Apical granuloma
- Apical cyst
- Chronic apical abscess
- Osteitis condensing

Chronic
Apical
Abscess

Apical
Granuloma

Apical
Cyst

CHRONIC APICAL CONDITIONS

APIKALNE CISTE

RTG karakteristike

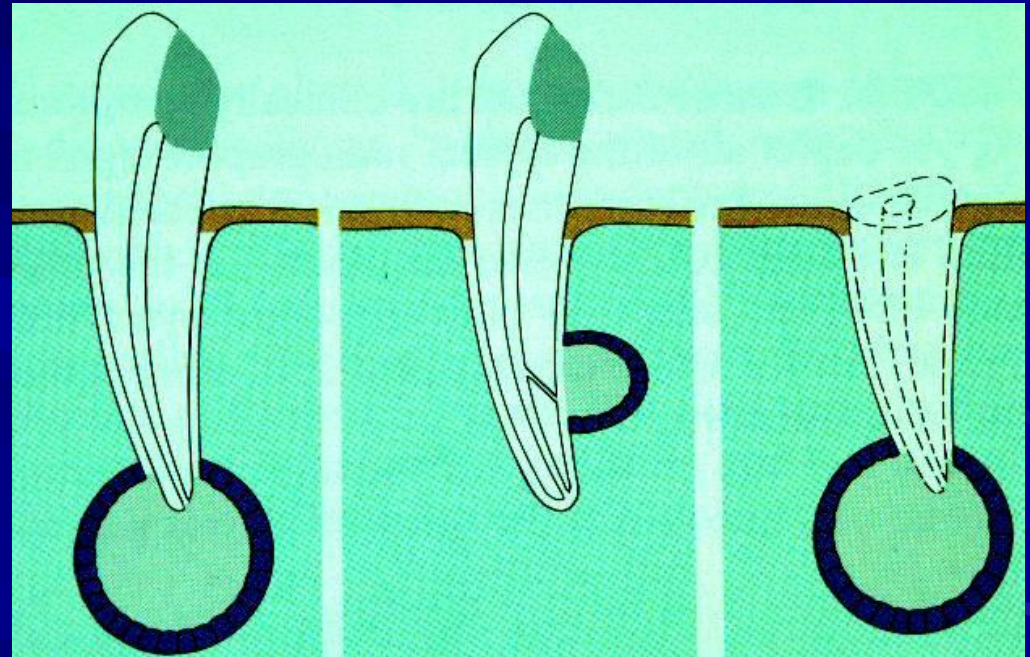
- Oštro ocrtane
- Transparentne
- Podjela prema podrijetlu:
  - Odontogene , neodontogene
- Prema lokalzaciji
- Veličine različite
- Upala, krvarenje i proliferacija smanjuju transparentnost

Razlika prema granulomu

- Veće
- Potpuno transparentne
- Ograničenije
- Tanka nit sklerotične kosti okolo
- Lagani znak koštane trabekulacije (zbog transparentnosti)

RADIKULARNE CISTE

1. APIKALNA CISTA
2. LATERALNA CISTA
3. REZIDUALNA CISTA

RADIKULARNE CISTE (KLINIČKI MIRNE)

- TIPIČNI SVIJETLI
RUB CISTE, KOD
OVE VELIČINE
NEMOGUĆA
DIF.DIJ.OD
GRANULOMA

RADIKULARNE CISTE (KLINIČKI MIRNE)

**CISTA UZ
MAKSILARNI
SINUS**

RTG ZNAKOVI RADIKULARNE CISTE

1. OKRUGLA
TRANSPARENCIJA
OŠTRIH KONTURA,
TAMNOG RUBA
2. APEKS ZUBA
UNUTAR SVJETLINE
3. POTISKIVANJE
SUSJEDNIH ZUBA I
OSTALIH
STRUKTURA

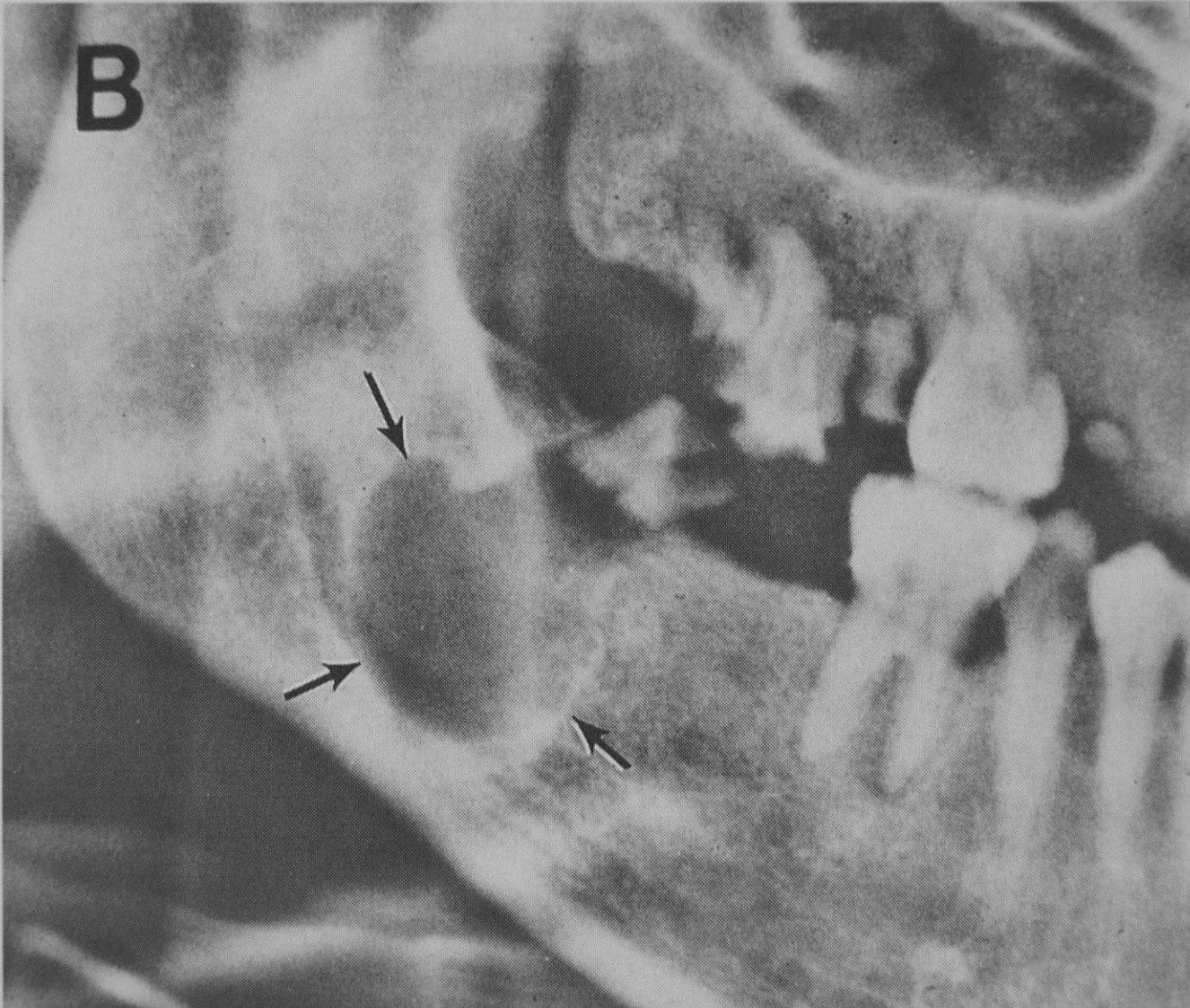

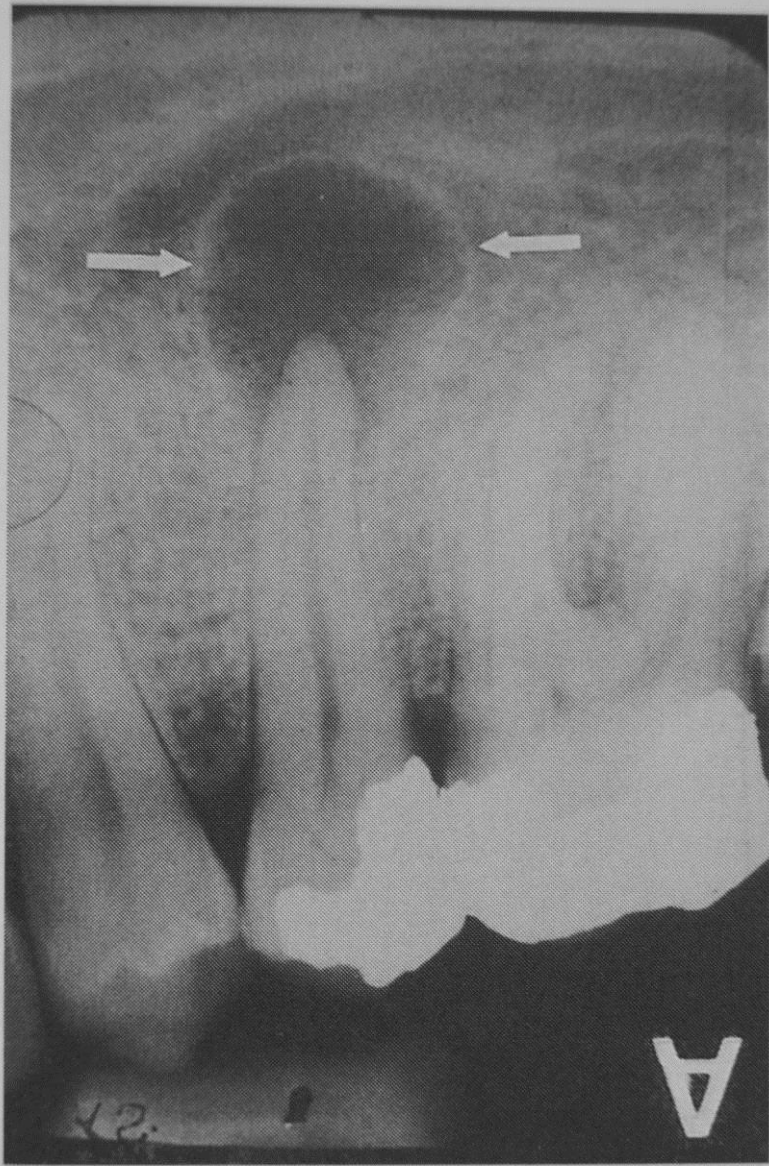
Kronični periapikalni apsces

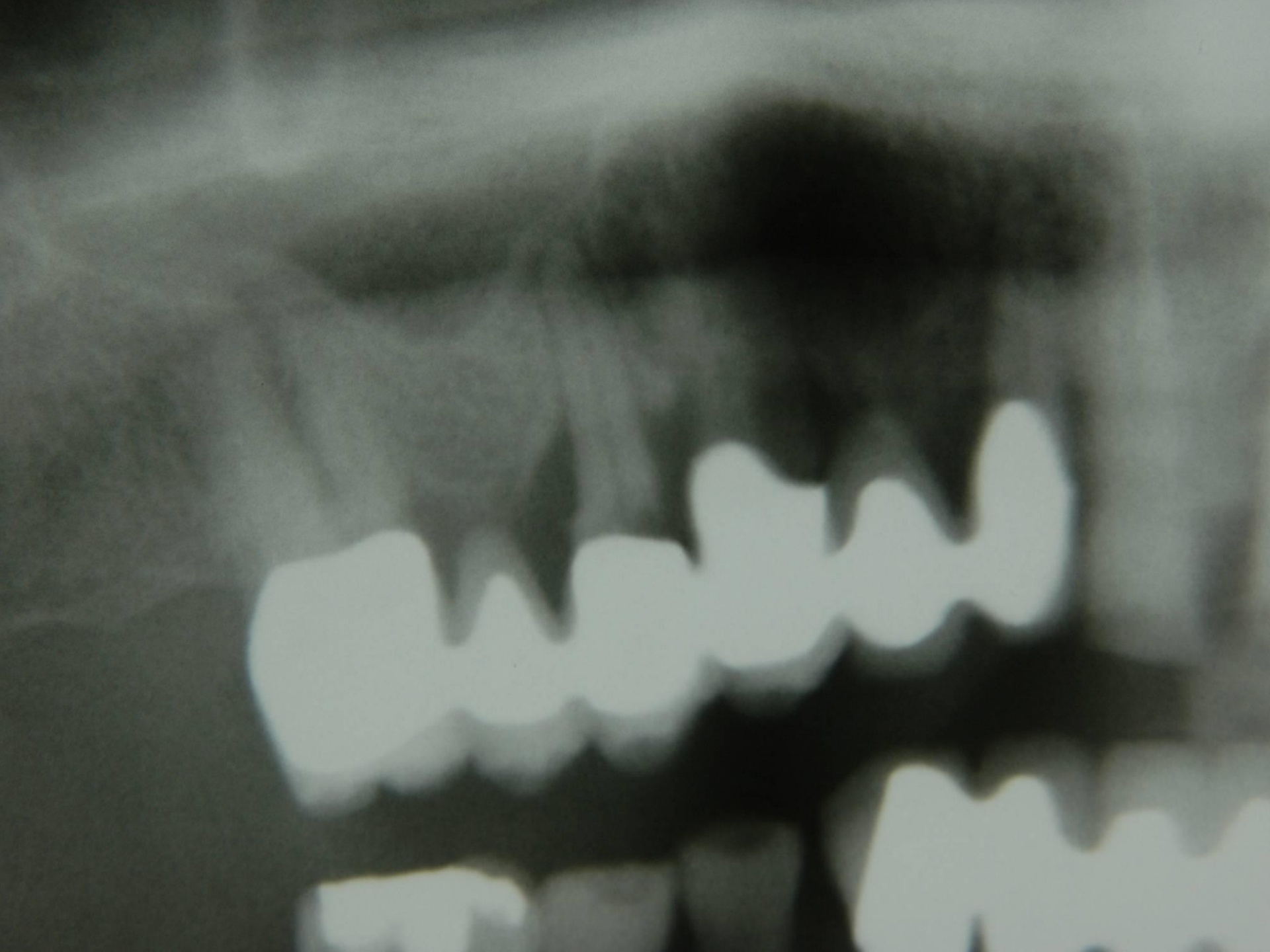
- Može perzistirati godinama
- Drenirati se u usnu šupljinu ili kožu, fistula
- Ne mora biti oštro ograničen
- Nepravilni rubovi
- Može uz zaostali ili retenirani korjen

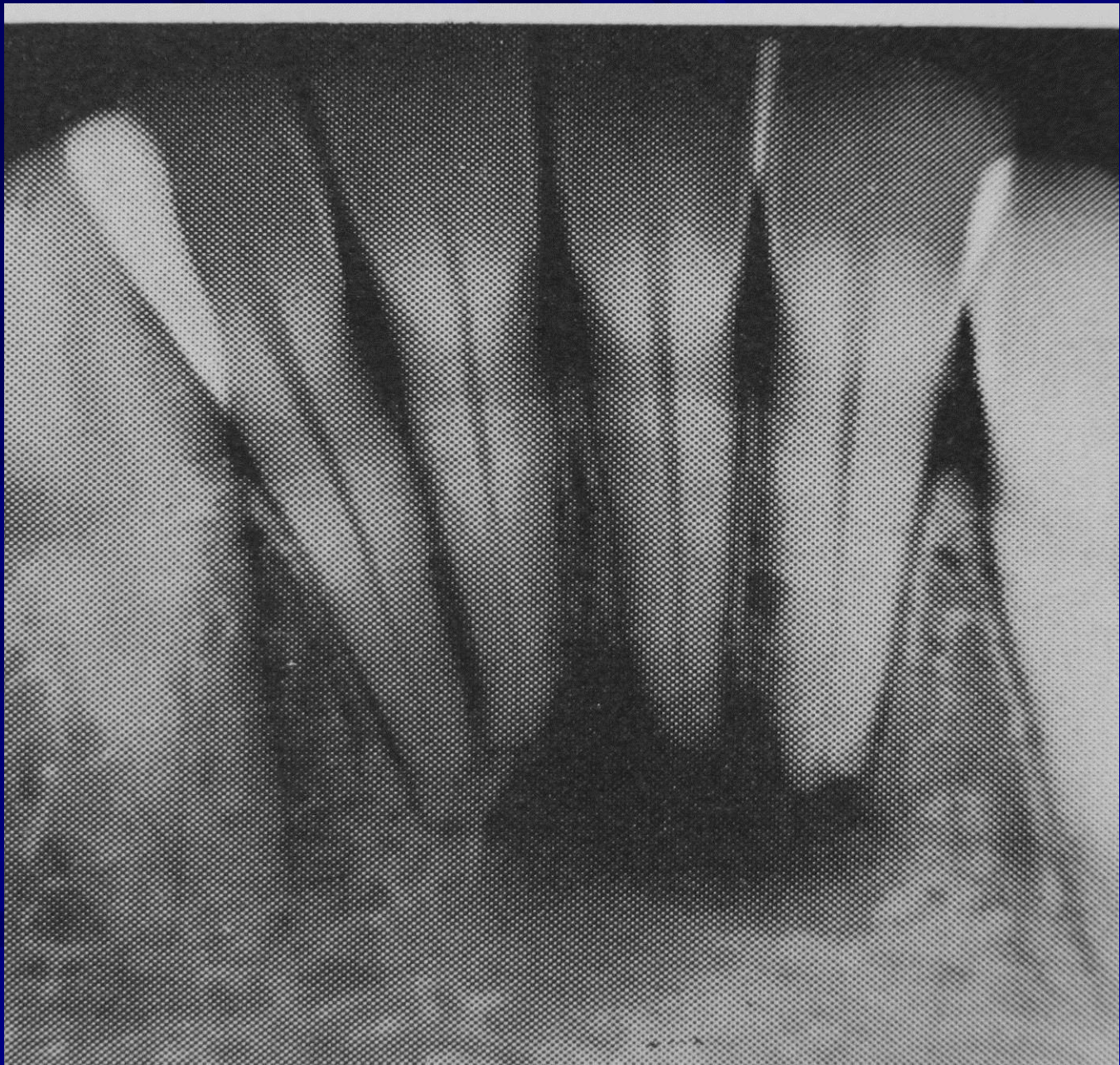

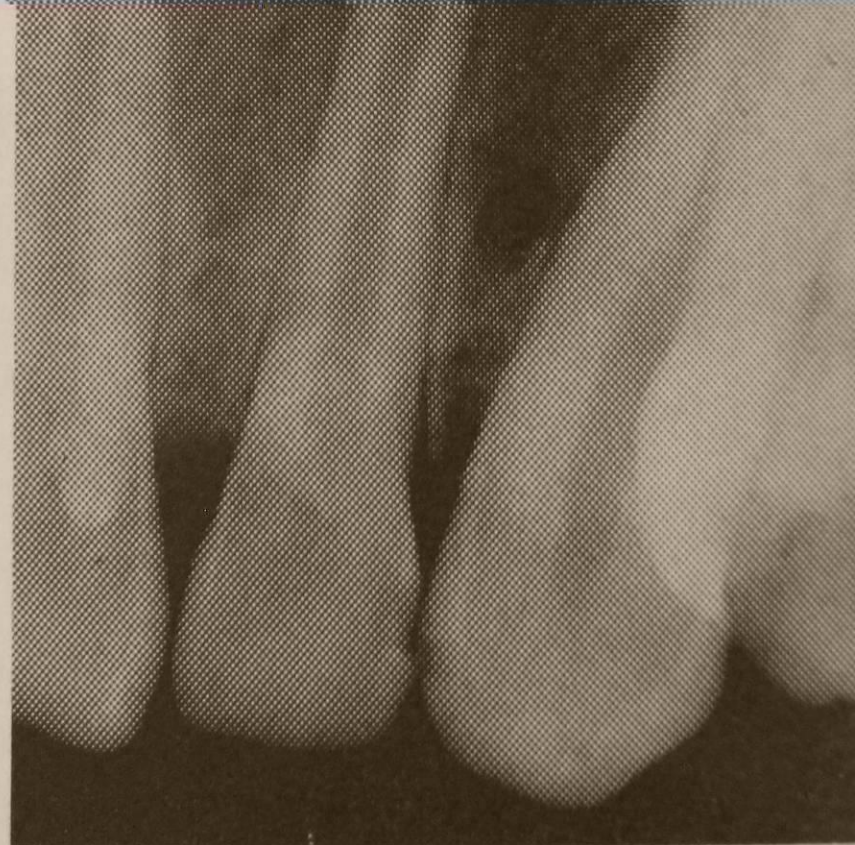
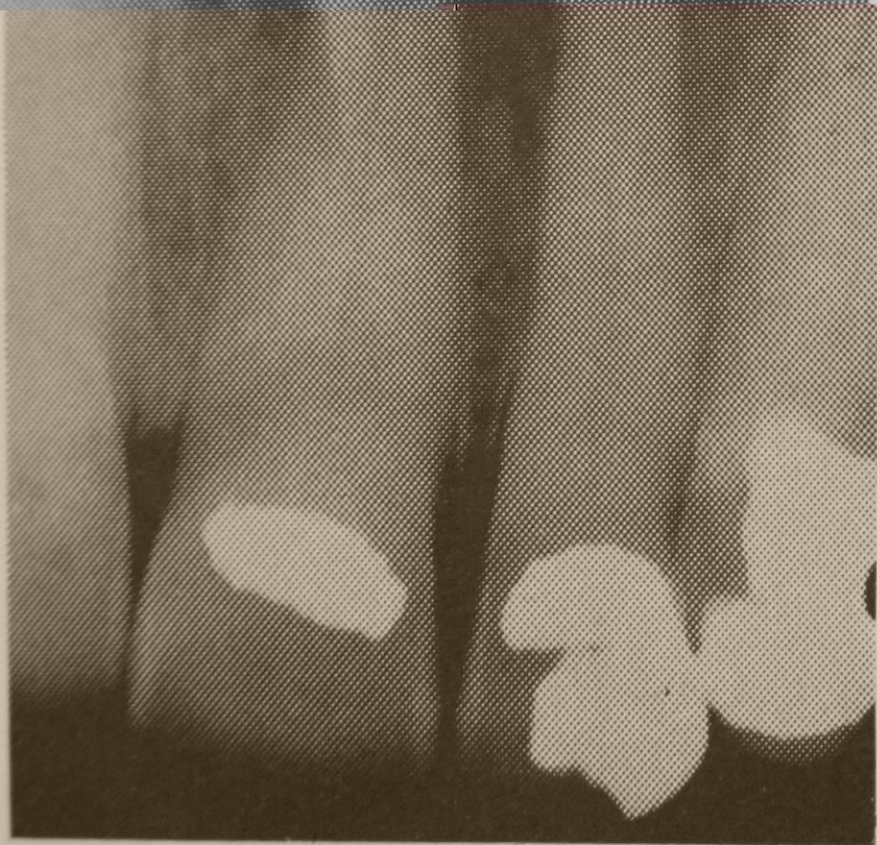
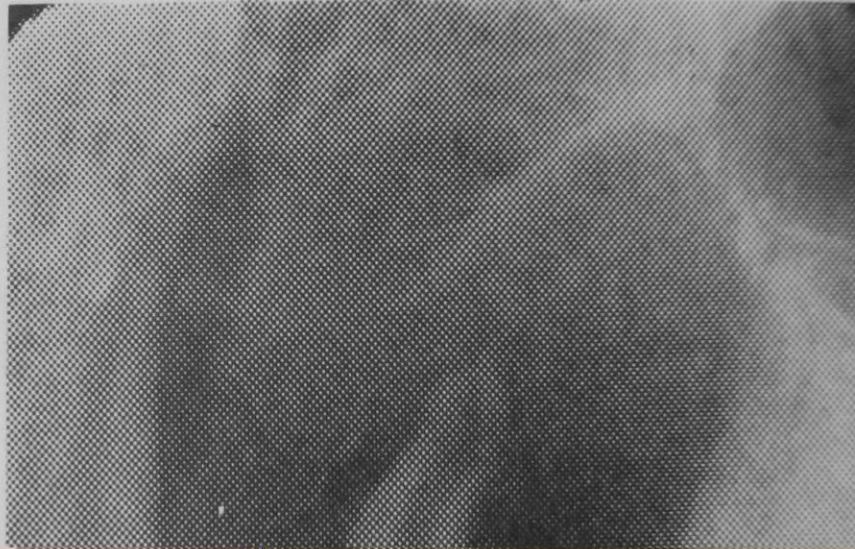
CAA

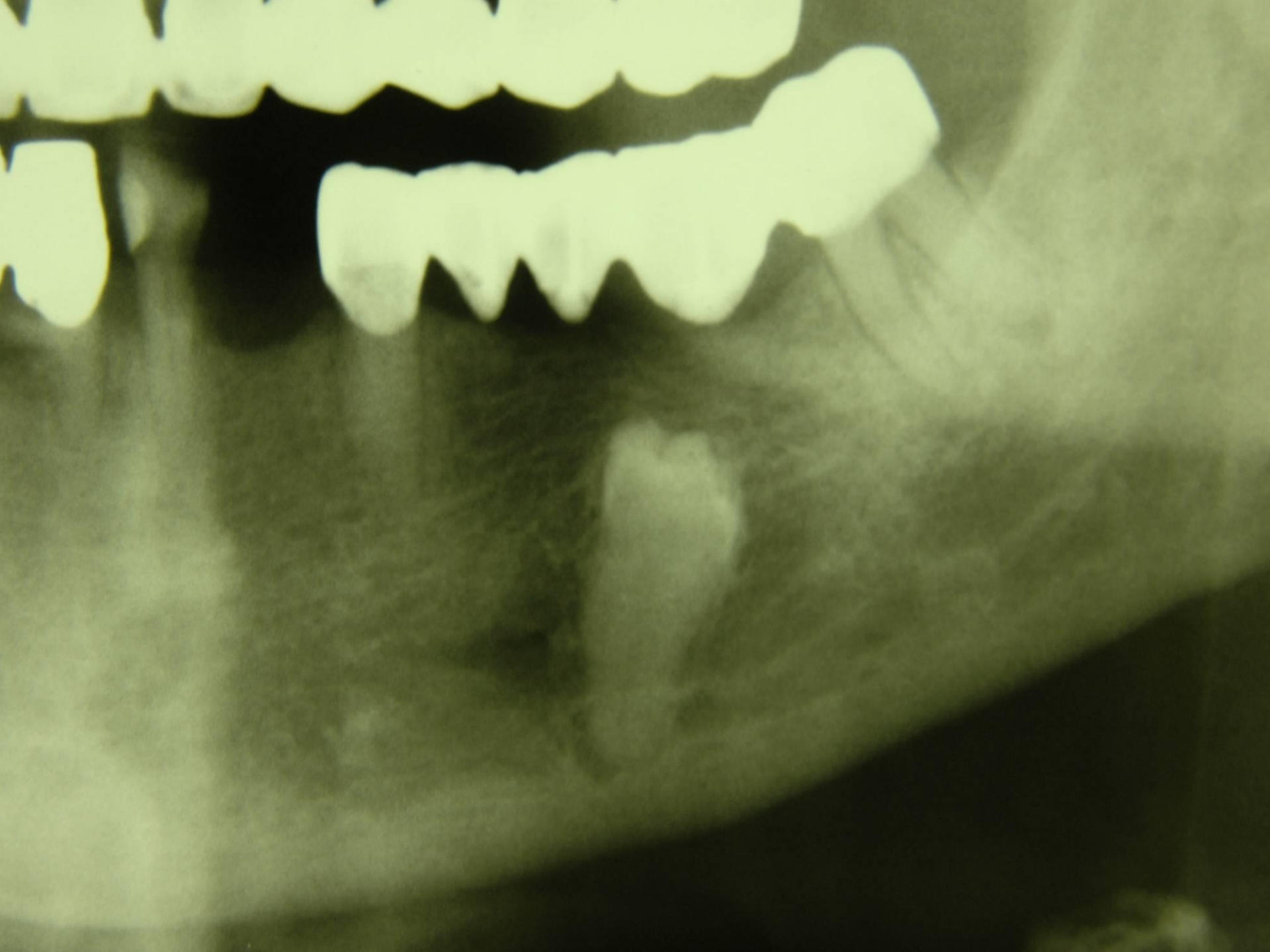

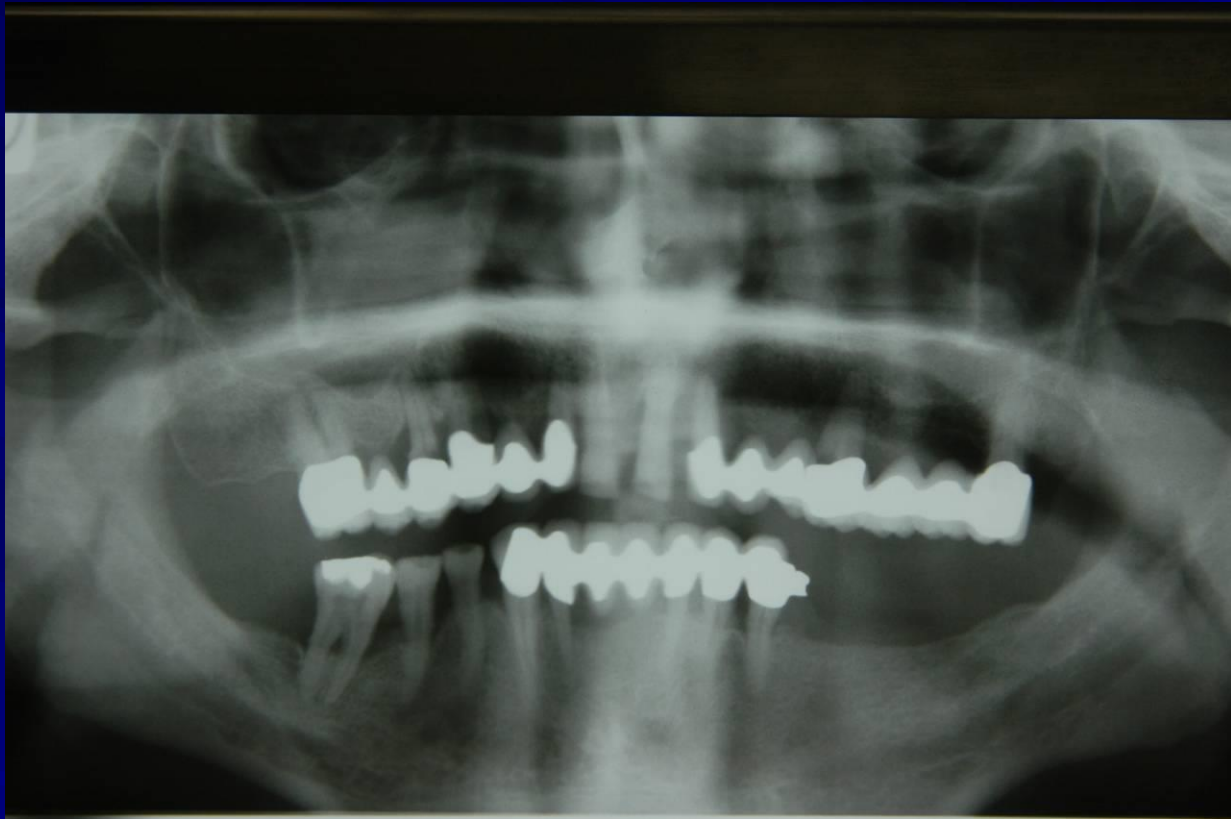

Kronični apikalni periodontitis

- Neoštro ograničena transparentcija
- Proširenje lamine dure

Kronični apikalni periodontitis

- Reaktivna skleroza na mezijalnom korjenu
- Distalni korjen pokazuje egzacerbaciju procesa

Subperiostalni absces

- Difuzna periapikalna transparentcija

ZUBNI GRANULOM

- Oblik kroničnog apikalnog periodontitisa
- Asimptomatski
- Direktnim širenjem upalnog procesa periodontalne membrane u kost (nije se razvio akutni apsces)
- Fibrozna kapsula u kontinuitetu s periodontalnom membranom

ZUBNI GRANULOM

- Sadrži limfocitne, celularne i fibrozne elemente (granulomatozne)
- Može se inficirati
- Exacerbirati u absces
- Proliferirati u radikularnu cistu

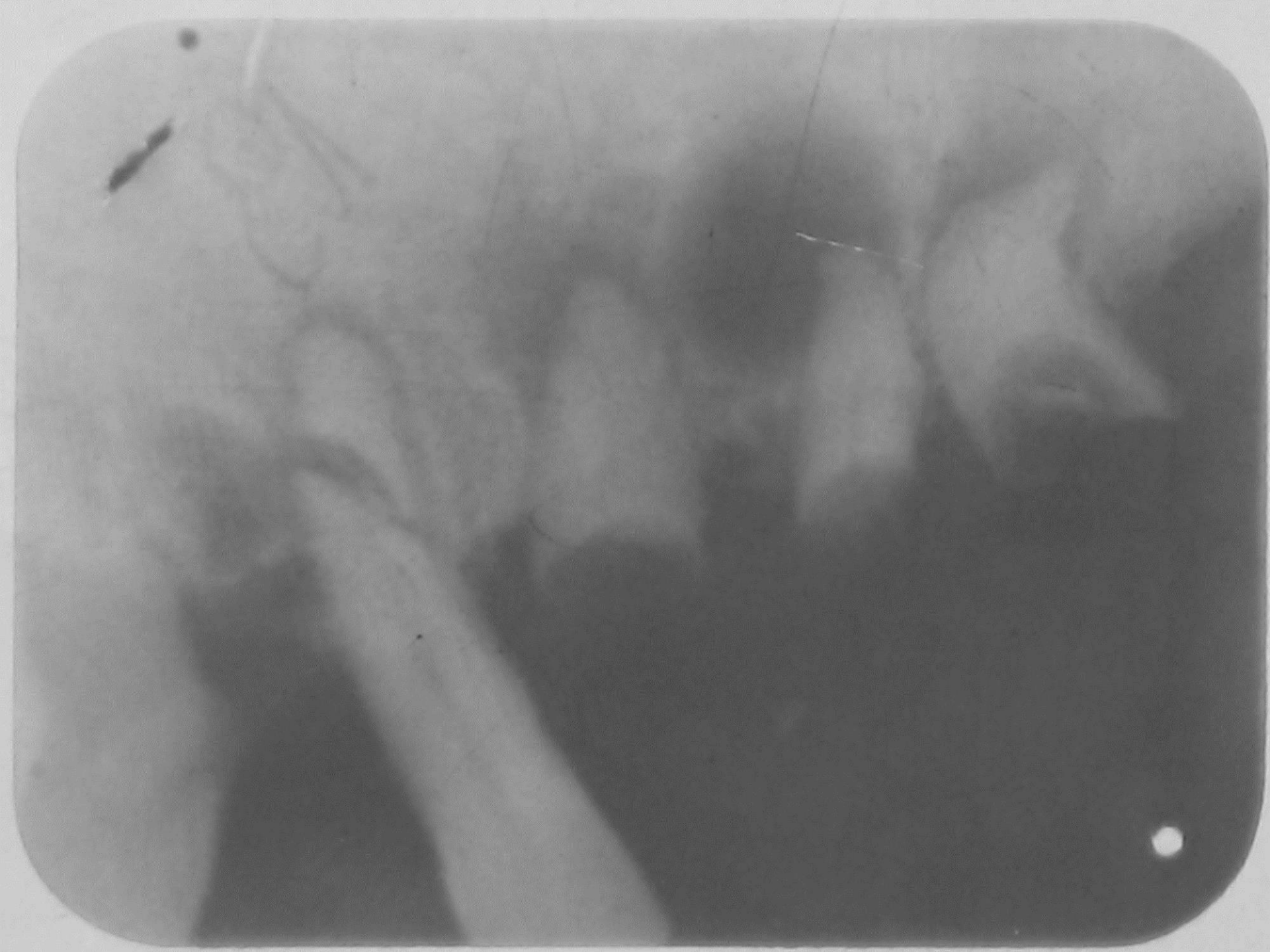
ZUBNI GRANULOM RTG PRIKAZ

- Ovalan, okrugao, transparentan, do 1 cm
- Uz apikalni dio korjena zuba
- Manje transparentan od ciste
- Sitni granulom i malu cistu rtg teško razlikovati
- Cista okruglija, transparentnija, bolje demarkirana od koštane strukture
- Nije posebno važno za terapijski postupak

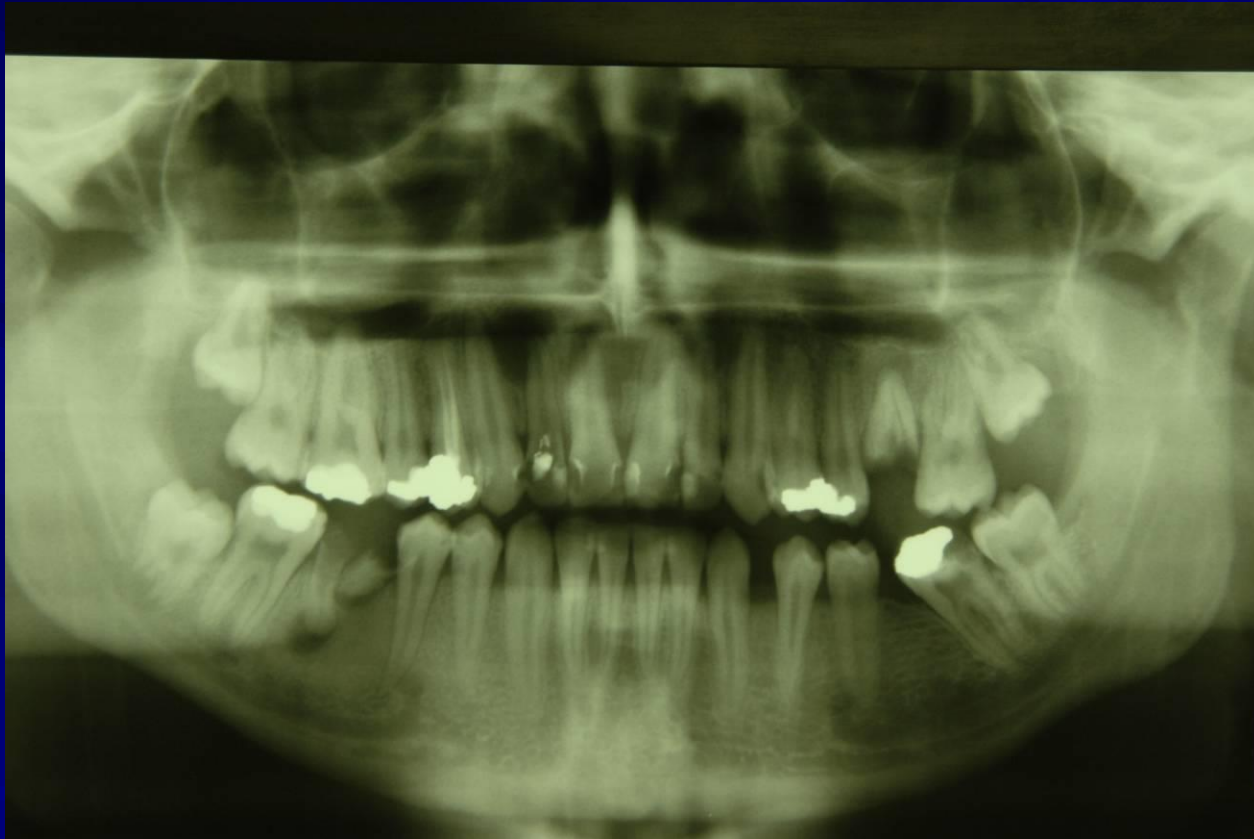

Granulom zbog stranog tijela

- Rezidualni amalgam u mezialnoj alveoli
- Reaktivna skleroza

Apical condensing osteitis-ACO

- Reakcija kosti na upalni proces
- Mlađi od 20 g
- Gotovo bez kliničkih znakova
- RTG: dosta dobro ograničena sklerotična zona uz apeks

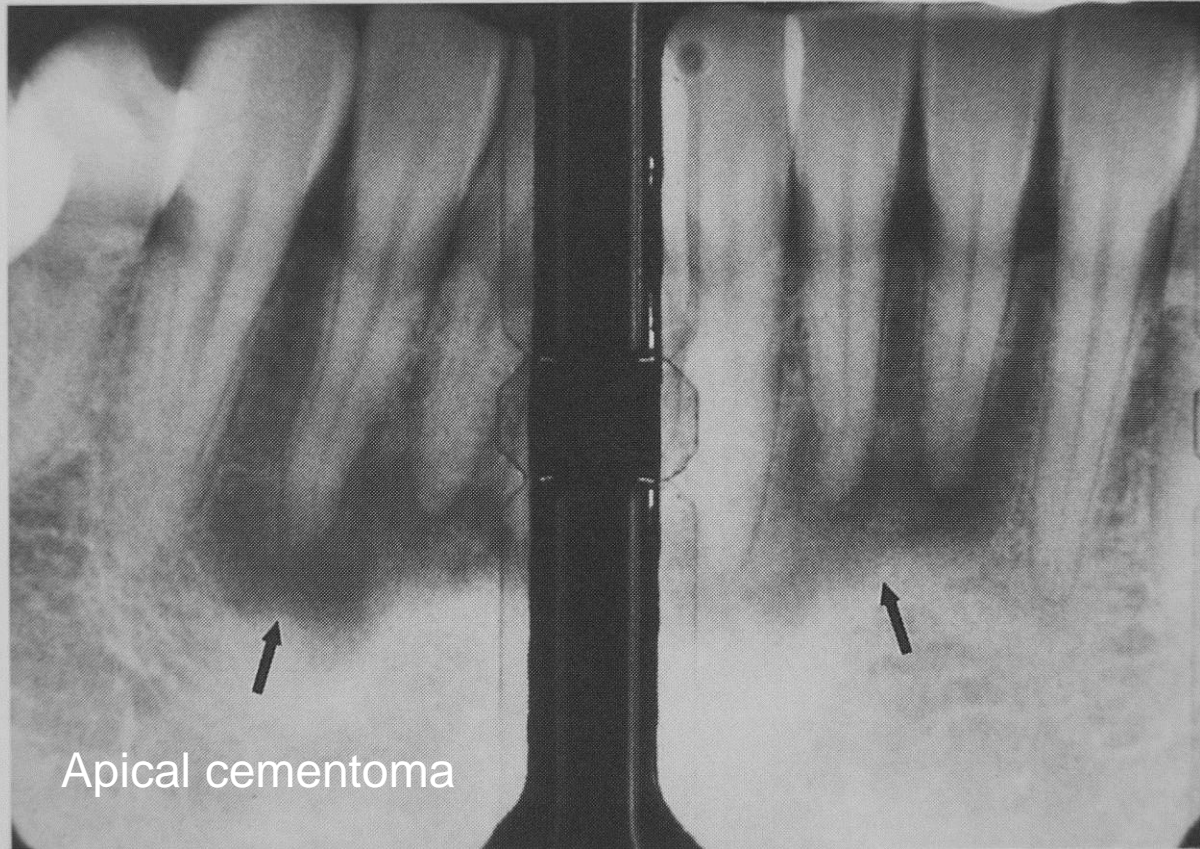

Drugi apikalni procesi

Apical cementoma

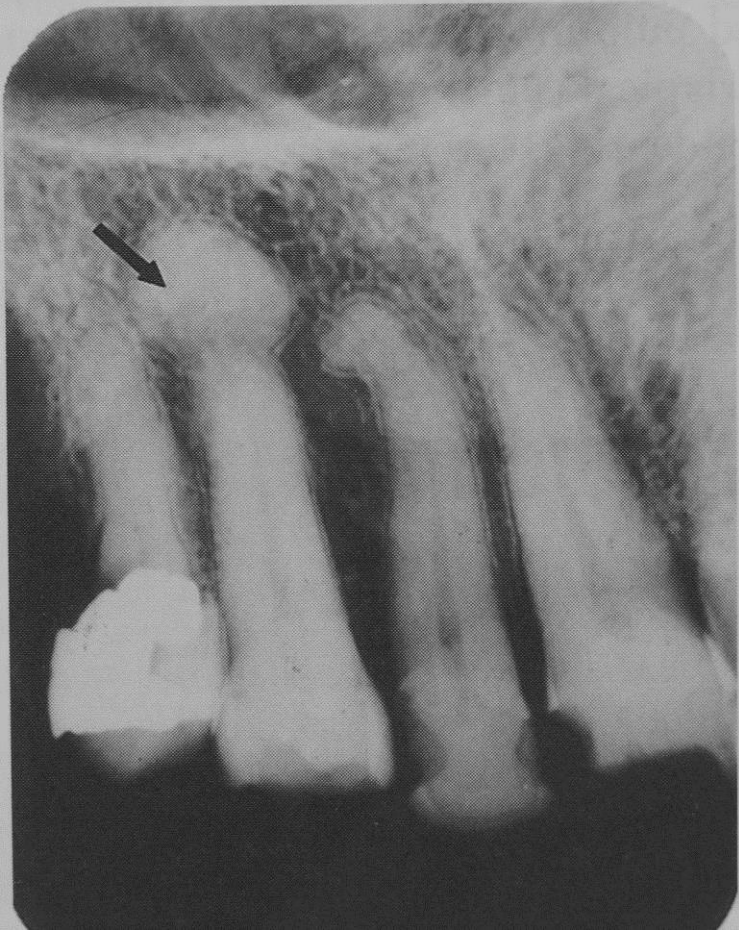
- Asimptomatski, proliferacija vezivnog tkiva
- RTG: razara laminu duru
- razrjeđenje kosti
- ispod sklerotična kost

Apical cementoma

Hypercementosis

- Odgovor na upalni proces
- Višak cementne supstancije
- Generalizirana
- Nodularni tip

AKUTNI APIKALNI PERIODONTITIS

- Akutni upalni proces koji se širi iz zubnog korjena, prikazuje se na rentgenogramu kao periapikalna transparentcija sa vidljivim proširenjem prostora periodontalnog ligamenta

KRONIČNI APIKALNI PERIODONTITIS

- **Kronični apikalni periodontitis često pokazuje akutnu egzacerbaciju i prikazuje se kao oštro ocrtana transparentcija s okolnom reaktivnom sklerozom**

Akutni pulpitis

- Nema znakova periapikalnih promjena

Kronični apikalni periodontitis

- Periapikalna osteoliza
- Tanki sklerotični rub

Zaključak

Najučinkovitiji algoritam:

- Klinička slika (anamneza, inspekcija)
- Lab. nalazi
- RTG obrada
- Postavljanje dijagnoze
- Terapijski postupak
- Kontrola